06/12/2021

Για τα 30 έτη Πατριαρχίας του Οικουμενικού Πατριάρχη

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Κρήτης

Για τα 30 χρόνια Πατριαρχίας του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχη τελέσθηκε τρισαρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Μηνά Ηρακλείου, παρουσία πολιτικών και στρατιωτικών αρχών του τόπου.

Ομιλία αφιερωμένη στα 30 χρόνια πατριαρχίας πραγματοποιήθηκε από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κισσάμου και Σελίνου κ Αμφιλόχιο.

Δελτίο Τύπου από την Εκκλησία της Κρήτης

Την Κυριακήν 5η Δεκεμβρίου 2021 κατά την τρισαρχιερατικήν Θείαν Λειτουργίαν εις τον Ιερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Αγίου Μηνά Ηρακλείου, λειτούργησαν οι **Σεβ. Μητροπολίτες Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος, Πέτρας και Χερρονήσου κ. Γεράσιμος και Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κύριλλος**. **Συμπροσευχόμενοι παρέστησαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέας, Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγένιος, Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνός και ο Θεοφιλ.**

Επίσκοπος Κνωσού κ. Πρόδρομος.

Από μέρους των Αρχών παρέστησαν ο Εξοχώτ. κ. Ελευθέριος Αυγενάκης, Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, οι πολιτικές και στρατιωτικές αρχές του τόπου, ο Νομικός Σύμβουλος της Εκκλησίας Κρήτης εντιμολ. κ. Δημήτριος Μηλαθιανάκης, Άρχων Πρωτέκδικος της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας και ο εντιμολ. κ. Κωνσταντίνος Ζορμπάς, Άρχων Ιερομνήμων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, πολλοί εκπρόσωποι Φορέων και Αρχών, μέλη του Ιερού Κλήρου, των Μοναστικών Αδελφοτήτων και πλήθος λαού.

Στην ομιλία του στην Συνοδική Θεία Λειτουργία της Ἱ.Ε.Σ.Ε.Κ. επ΄ ευκαιρία των επετειακῶν εορτασμῶν 30 ετών ευκλεούς Πατριαρχίας της Α.Θ. Παναγιότητος (Ἱ. Μητροπολιτικός Ναός Ἁγ. Μηνᾶ, 5-12-2021) ο Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος υπενθύμισε τη μαντινάδα που είχε πει ο Οικουμενικός Πατριάρχης στους Κρητικούς στην πρώτη του επίσκεψη στο νησί:

«**Μη φοβηθῆτε ὅτι ποτέ θ΄ ἀφήσω τήν καρδιά μου**
νά παύση να κτυπᾶ γιά σᾶς ἄν εἶσθε καί μακριά μου».

«**Μέ τό καταστάλαγμα τῆς σοφίας τῶν γερόντων τῆς Κρήτης, οἱ ὁποίοι γνωρίζουν τά μεγάλα τῆς ζωῆς, τήν χαρά καί την λύπη, νά τά μεταμορφώνουν σέ μαντινάδα καί ριζίτικο, δημιουργώντας ἕνα ἀπαράμιλλο πολιτισμό πού χάνεται στά βάθη τῶν αἰώνων· μέ αὐτή λοιπόν τήν σοφή μαντινάδα πού καταγράφηκε στήν ἱστορία, χαιρέτισε καί**

εὐλόγησε ὁ Προκαθήμενος τῶν Ὀρθοδόξων, ἡ Σεπτή τοῦ Γένους Κορυφή, ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός μας Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, τόν ἱερό Κλῆρο, τούς ἄρχοντες καί τόν περήφανο λαό τῆς Κρήτης, κατά τήν πρώτη ἐπίσκεψή Του εἰς τήν Μεγαλόνησο, τόν Νοέμβριο τοῦ 1992, ἐδῶ στό Μεγάλο Κάστρο καί τόν φημισμένο Χάνδακα. Τόν προϋπάντησαν οἱ τά πρῶτα φέροντες: ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ.Τιμόθεος καί ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας ὁ ἐξοχώτατος Πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδος κ.Κωνσταντῖνος Μητσοτάκης, «γόνος τῆς Λεβεντογέννας Νήσου», ὅπως τόν ὀνόμασε ὁ Παναγιώτατος.

Σεβασμιώτατοι καί τιμιώτατοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, συλλειτουργοί καί συνευχόμενοι, Θεοφιλέστατε,
Εὐλαβέστατοι κληρικοί, Ὁσιώτατοι μοναχοί καί μοναχές
Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ, Ἐντιμολογιώτατοι, καί ἐντιμότατοι ἄρχοντες, ἐνδοξότατοι ἐκπρόσωποι τῆς Στρατιωτικῆς ἡγεσίας καί τῆς Ἀστυνομίας, ἄρχοντες ὀφφικίαλοι ταῆς Α.τ.Χ.Μ.Ε.
Ἐλλογιμώτατοι ἐκπρόσωποι τῆς λογιοσύνης καί τῶν Γραμμάτων, ἀγαπημένοι μου ἀδελφοί καί ἀδελφές, 30 χρόνια ἔχουν παρέλθει ἀπό τήν εὐλογημένη ἐκείνη ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς διά την Μητέρα Ἐκκλησία, σύμπασα τήν Ὀρθοδοξία καί τήν οἰκουμένη ὁλάκερη· 30 χρόνια ἀπό τήν πανηγυρική ἐκλογή τοῦ ἀπό Φιλαδελφείας καί εἶτα Χαλκηδόνος, Βαρθολομαίου Ἀρχοντώνη, Βαρθολομαίου τοῦ Α΄ τοῦ Ἰμβρίου, ὡς τοῦ 270ου Ἐπισκόπου τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, ὡς τοῦ Πατριάρχου τοῦ Γένους καί τῶν καρδιῶν μας, καθώς ὁ Πατριάρχης τῆς Πόλεως αὐτῆς, εἶναι ἡ ψυχή τῆς Ῥωμηοσύνης.

Μέ βαθειά εὐγνωμοσύνη εἰς το Σεπτό Πρόσωπο Του, ἰδιαίτερη χαρά καί συγκίνηση και, κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Ἱ.Ε.Σ.Ε.Κ., τελοῦμε σήμερα, μετά τῶν ἐκλεκτῶν Ἀδελφῶν συνεπισκόπων, συλλειτουργών καί συνευχομένων, Συνοδική Θεία Λειτουργία, ἀφιερωμένη ὡς ἡμέρα προσευχῆς καί δοξολογίας πρός τόν πανάγαθο Θεό, καθώς μᾶς ἀξιώνει τό ἔτος αὐτό να ἑορτάζωμε τήν συμπλήρωση τριάντα ἐτῶν ἐκλεοῦς, καλλικάρπου, φωτεινῆς καί πολυδένδρου Πατριαρχίας, τοῦ Προκαθημένου τῶν ἀνά τήν οἰκουμένη Ὀρθοδόξων.

Δοξολογία ἀναπέμπουμε εἰς τόν Ἅγιο Τριαδικό Θεό διότι ἡ Πατριαρχία Του ἀποτελεῖ τή μακροβιώτερη παρουσία τοῦ ἰδίου Προκαθημένου στήν ἱστορική Καθέδρα τῆς Πρωτόθρονης καί Πρωτεύθυνης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, διαγράφωντας λαμπρή πορεία.

Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, θέλοντας νά τιμήσει μέ τόν δικό Της τρόπο τήν ἐπέτειο αὐτή, τῆς συμπληρώσεως 30 ἐτῶν ἀπό τήν ἄνοδο τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου στό εὔθραυστο πηδάλιο τῆς Οἰκουμενικῆς εὐθύνης τῶν Ὀρθοδόξων, πραγματοποίησε καί πραγματοποιεῖ σειρά πνευματικῶν ἐκδηλώσεων μέ κορυφαία τή σημερινή λατρευτική σύναξη εἰς τόν ἱστορικό καί μεγαλοπρεπῆ Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ ἁγ. Μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ, στήν ἕδρα τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, τό Ἡράκλειο. «Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ Ἐκκλησία Κρήτης, πιστή καί ἀφοσιωμένη θυγατέρα εἰς τόν Χάρτη τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τυγχάνει ἡμιαυτόνομη Ἐκκλησία καί ἔχει τήν κανονική ἐξάρτηση καί πνευματική ἀναφορά Της στό Ἱερώτατο Κέντρο τῆς Ὀρθοδοξίας. Τό γεγονός αὐτό ἀποτελεῖ εὐφρόσυνη, καύχηση καί ξεχωριστή τιμή στήν Ἐκκλησία τῆς Μεγαλονήσου, ἡ ὁποία παρά τίς δύσκολες ἱστορικές συγκυρίες τίς ὁποῖες ἐβίωσε ἀνά τούς αἰῶνες, ἐξ αἰτίας ἰδίως τῶν πολλαπλῶν καί συνεχῶν κατακτήσεών της ἀπό ξένους εἰσβολεῖς, οὐδέποτε ἀπεσκίρτησε ἀπό τήν Μητέρα, Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, ἀλλά καί οὐδέποτε ἀπέβαλε τίς ξεχωριστές εὐεργεσίες μέ τίς ὁποῖες Ἐκείνη τήν ἐπροίκισε, ἀπό ἀγαθή φιλοτιμία Της».

Ἀποτελεῖ τιμή γιά τούς Κρῆτες, τό γεγονός ὅτι ὅταν, κατά τίς τελευταῖες δεκαετίες τοῦ 19ου αἰῶνος, ὕστερα ἀπό μακροχρόνιους ἀγῶνες ἀπέκτησε τήν ἐλευθερία της ἀπό τόν ξενικό ζυγό μέ τήν δημιουργία τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, καί ἀργότερα (1913) ἐπῆλθε ἡ πολυπόθητη πολιτική Ἕνωση μέ τήν μητέρα Πατρίδα, ἡ θρησκευτική καί ἐκκλησιαστική συνείδηση τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ παρέμεινε σθεναρά συνδεδεμένη μετά τή φίλτατη Μητέρα, τό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως καί τόν Πατριάρχη τοῦ Γένους. «Κατά τά τελευταῖα μάλιστα ἔτη οἱ σχέσεις μεταξύ Κρήτης καί Κωνσταντινουπόλεως ἔχουν ἀναπτυχθεῖ ἀκόμη περισσότερο, καί οἱ δεσμοί ἔχουν σφυρηλατηθεῖ ἀκόμη πιό δυνατά, ὥστε νά λέγεται ἀπό τά χείλη τοῦ καταξιωμένου διεθνῶς Προκαθημένου τοῦ μαρτυρικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου κ.κ.Βαρθολομαίου, ὅτι ἡ Κρήτη: ‘εἶναι ἕνα πολύτιμο διαμάντι στήν κορώνα τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, ἡ

ναυαρχίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου μέσα στή Μεσόγειο’ , γι’ αὐτό καί ‘οἱ δεσμοί μεταξύ τῆς Κρήτης καί τοῦ Φαναρίου εἶναι ἱεροί, εἶναι ὑπεραιωνόβιοι καί ἀκατάλυτοι’ .

Ὁ Προκαθήμενος τῶν Ὀρθοδόξων, προσωπικότητα προικισμένη, πολυτάλαντη, με σπάνια χαρίσματα, με εφόδια τά «γεγυμνασμένα αισθητήρια», τήν ἄριστη θεολογική κατάρτιση, τήν εὐρημάθεια καί τήν πολυμάθεια, γνωρίζει νά πρωτοπορεῖ, νά καινοτομεῖ, νά διακρίνει τό οὐσιῶδες ἀπό τό ἐπουσιῶδες, ἀκολουθῶντας ἀπαρεγκλίτως τήν σοφία τῶν Πατέρων. Εἰς τό θεόσοφο Πρόσωπο τοῦ παγκοσμίως καταξιωμένου Οἰακοστρόφου τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἡ σύμπασα Ὀρθοδοξία ἀναγνωρίζει τον πατέρα τῶν Ὀρθοδόξων, τόν πιστό θεράποντα τοῦ Κυρίου, τόν στύλο καί ἑδραίωμα τῆς Ἐκκλησίας, τόν ἐφάμιλλο τῶν μεγίστων προκατόχων τοῦ Θρόνου Του, τον Ποιμένα **ὁ Ὁποῖος ἐργάζεται μέ τόν «νοῦν» τῶν Πατέρων καί τήν ἀγωνία μεταγγίσεως τῆς σκέψεών των στον σύγχρονο ἄνθρωπο. Πανθομολογούμενο ὑπό πάντων τό γεγονός ὅτι οἱ ἀντοχές Του εἶναι θεόσδοτες· τά ὁράματά του μεγαλόπνοα· ἡ μνήμη Του παροιμιώδης· τά ἔργα Του γεμάτα ἀπό ζωή· ὁ ζῆλος Του ἀκάματος· ἡ ἀγάπη Του ἁπλώνεται καί ἀγκαλιάζει κάθε ἄνθρωπο· ἡ εὐαισθησία του γιά τό περιβάλλον καί τά δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ πρωτοπόρος· ἡ εὔστροφη ἀνταπόκρισή Του μέ ἐπιτυχία σέ κάθε κάλεσμα τῶν καιρῶν, ἡ στιβαρά παρουσία Του καί ὁ πυρίπνοος λόγος Του σέ ἐπίσημα διεθνῆ Φόρα Κοινοβουλίων καί Ὀργανισμῶν, ἀλλά καί ἡ πρόδηλη χαρά καί ὁ συγκαταβατικός λόγος Του κατά τήν συναναστροφή Του μέ τούς ἁπλούς ἀνθρώπους, ἡ συμπάθεια καί ἡ ἀλληλεγγύη Του στή θλίψη τῶν πονεμένων καί τῶν ἐμπερίστατων ἀδελφῶν, ὁ ἀγῶνας Του γιά τήν προάσπιση τῶν δικαίων καί προνομίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, πού ἔχουν παγιωθεῖ μέ ἀποφάσεις Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀλλά καί Αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλων, ὥστε νά μείνουν ἀπαρασάλευτα, σέ συνδυασμό μέ τήν ἀνύστακτη μέριμνά Του γιά τήν εὐστάθεια καί τήν ἑνότητα τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.**

Αὐτά καί ἀκόμη περισσότερα, ἔχουν καταξιώσει τόν Πατριάρχη τοῦ Γένους ὡς ἄνθρωπο μοναδικό καί μᾶλλον ἀνεπανάληπτο, ὁ Ὁποῖος λαμπρύνει καί προβάλλει τόν θεόσδοτο θεσμό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τό ἔπακρον. «Ὁ δοξασμένος, πιστός καί πατροπαράδοτος Κρητικός λαός μπορεῖ νά μαρτυρήσει τήν ἀλήθεια τῶν προαναφερθέντων, καθώς πολλές φορές ἔχει γευθεῖ τήν κοινωνία μετά τοῦ θεοπροβλήτου καί ἐξόχως χαρισματικοῦ προσώπου τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ὀρθοδοξίας, μέσα ἀπό τίς πολυπληθεῖς ἐπισκέψεις Του σέ ὅλες τίς Ἐκκλησιαστικές Ἐπαρχίες τῆς Νήσου, μέ ἀφορμή σπουδαῖα γεγονότα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ τόπου μας, ἐπισκέψεις πού ἔδωσαν σέ ὅλους μας τήν εὐκαιρία νά ἀποτιμήσουμε τόν ὄντως ἀνεκτίμητο θησαυρό, πού ὁ Θεός περιφρουρεῖ καί διαφυλάττει, γιά νά λάμπει ὡς ἄλλος ἥλιος καί να πηδαλιουχεῖ τή δεσποτεία Του» , ὡς σημειώνεται σέ πρόσφατη Συνοδική Ἐγκύκλιο τῆς Ἐκκλησία Κρήτης.

Ἀποτιμώντας τίς ἐπισκέψεις Του αὐτές στή Μεγαλόνησο γίνεται εὔκολα ἀντιληπτή ἡ σημασία πού δίδει ὁ Ἴδιος στήν ἀξία τοῦ προσώπου, θείου καί ἀνθρωπίνου. Καί αὐτό, ταπεινά φρονοῦμε, ἀποτελεῖ τόν κυριώτερο ἄξονα ὄχι μόνον τῆς θεολογικῆς σκέψεώς Του, ἀλλά καί τῆς ἐν Χριστῷ πορείας τῆς ὅλης Πατριαρχίας Του. Ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί ἡ καταξίωσή του ὡς θεοῦ κατά χάριν, ὡς ἁγίου. Μίας Πατριαρχικής πορείας «μαρτυρίου συνειδήσεως» καί μαρτυρίας στόν ἄνθρωπο καί τόν κόσμο, τῆς σταυροαναστάσιμης παρουσίας τοῦ Κυρίου.

Μέ κάθε εὐκαιρία ὁ Πατριάρχης μας ἐκφράζεται ἀνάλογα, ἐκδηλώνοντας τά συναισθήματά Του καί ὑπογραμμίζοντας τή χαρά καί τό οὐσιαστικό περιεχόμενο τῆς πρόσωπο πρός πρόσωπο κοινωνίας: «Ἐρχόμεθα ἐπιθυμοῦντες νά σᾶς ἴδωμεν πρόσωπον πρός πρόσωπον καί νά σᾶς μεταφέρωμεν τήν εὐλογίαν τῆς Μητρός σας Μεγάλης Ἐκκλησίας» . «[…] Ἀλλά τό Συνέδριον εἰς τήν Ὀρθόδοξον Ἀκαδημίαν εἶναι μόνον ἡ ἀφορμή διά νά ἔλθωμεν πλησίον σας. Ἡ αἰτία εἶσθε ἐσεῖς οἱ ἴδιοι! Τά παιδιά μας! Ἡ Κρήτη ἡ ἴδια! Αὐτά μᾶς ἔφεραν πλησίον σας. Καί φέρομεν καί ἀπονέμομεν εἰς ὅλους ὅλην τήν ἀγάπην καί τήν στοργήν καί τήν εὐλογίαν τοῦ

πολυπάθου Φαναρίου, τοῦ εἰς τά πέρατα τῆς οἰκουμένης διακονοῦντος τόν Χριστόν καί τό Εὐαγγέλιον πανσέπτου Ἀποστολικοῦ καί Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Θρόνου. [...]» , κατά τούς λόγους τοῦ Ἰδίου. Θέλοντας νά ὑπενθυμίσει σέ ὅλους καί νά ἐνισχύσει τήν ἀλήθεια αὐτή τῆς καταξίωσης τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου διά τῆς μετοχῆς του στόν τριαδικό τρόπο ζωῆς, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, Πατήρ ἡμῶν καί Δεσπότης, ἐφήρμοσε ἀπό τίς πρῶτες ἤδη ἡμέρες πού ἀνέλαβε τά καθήκοντά Του, τόν Συνοδικό θεσμό, καί μέ τήν εἰδική ἔννοια τοῦ ὅρου, προκειμένου τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο νά ἔρθει ἀρωγός εἰς τά προβλήματα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου· νά ἀνταποκριθεῖ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τήν μείζονα ἀποστολή του· νά ἐπιτύχει τούς στόχους του καί νά φανερώσει τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας εἰς τήν σύγχρονη, ραγδαῖα μεταβαλλόμενη πραγματικότητα· πιστεύοντας ἀκράδαντα ὁ Ἴδιος ὅτι τό Συνοδικό πολίτευμα εἶναι ἡ ζωή καί ἡ φύση τῆς Ἐκκλησίας. «Γνωρίζετε, σεβάσμιοι ἀδελφοί, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως δέν ἔχει ἄλλας ἐπιδιώξεις καί ὑστεροβουλίας εἰ μή νά διακονήσῃ, ὡς ἐκ τῆς θέσεως καί τῆς εὐθύνης του, τῆς ἀπό τῆς κανονικῆς τάξεως καί τῆς διά τῶν αἰώνων καθαγιασθείσης πράξεως τῆς Ἐκκλησίας καθοριζομένης, νά διακονήση, λέγομεν, τήν πανορθόξον ἑνότητα καί νά συντονίσῃ τήν συνεργασίαν μεταξύ τῶν κατά τόπους ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν καί αὐτῶν μέ τόν ὑπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» , ὡς σημειώνει κατά τήν προσφώνισή Του, εἰς τήν σύναξη τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τόν Ἰούνιο τοῦ 2016 εἰς την Ὀρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης. Ὁ πολιός Μητροπολίτης, μάλιστα Γέρων Περγάμου Ἰωάννης Ζηζιούλας κάνει λόγο περί «ἀρχέγονης συνοδικότητας» , ἡ ὁποία ὑπῆρξε καθοριστική γιά τή διαμόρφωση τοῦ συνοδικοῦ θεσμοῦ.

Κορυφαῖο γεγονός τῆς Συνοδικῆς ἔκφρασης τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε ἡ σύγκληση τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πού πραγματοποιήθηκε στήν Ὀρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, στό Κολυμπάρι Κισάμου, ἀπό 20 ἕως 25 Ἰουνίου 2016 καί ἀποτελεῖ ἀναμφίβολα καρπό ἀνύστακτης προσευχῆς καί μέριμνας, διηνεκοῦς φροντίδας καί ἄμετρων κόπων πολλῶν σεπτῶν Προκαθημένων εἰς τόν Θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἰδιαίτερως δέ τοῦ νῦν Πρωθιεράρχου Της, ὁ

Ὁποῖος κλείζει φωτόμορφα τήν ἱστορική Καθέδρα τοῦ Φαναρίου.

Κατόπιν ἐμπόνων προσπαθειῶν πολλῶν ἐτῶν, και ὡς ἄριστος ἐκφραστής τοῦ Οἰκουμενικοῦ καί Συνοδικοῦ πνεύματος τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας, ὁ Πατριάρχης τῶν Συνόδων, τῆς ἑνότητας καί τῆς καταλλαγῆς τῆς Οἰκουμενικῆς Ὀρθοδοξίας, προετοίμασε, μετά μεθοδικότητας καί ἀποτελεσματικότητας, καί, ἐν τέλει, συγκάλεσε τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τόν Ἰούνιο τοῦ 2016 στις ἐγκαταστάσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, πνευματικό καθίδρυμα παγκοσμίου ἐμβελείας τῆς καθ’ ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου, τό ὁποῖο τελεῖ ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, φέρων τήν πνευματική αὐτοῦ ἀναφορά στόν Πάνσεπτο Οἰκουμενικό Θρόνο. Μέ τήν ἐμπειρία τῆς Συνοδικότητας ἀνανεώνονται καί ἐνισχύονται οἱ σχέσεις μεταξύ τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, στηρίζεται καί προάγεται ἡ ἑνότητα μέσα στούς κόλπους τῆς Ὀρθόδοξης κοινότητας, μαρτυρεῖται δέ καί ἐκφράζεται ἡ ὁμοφωνία αὐτή στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σήμερα, ἀποτελώντας τήν ἀσφαλιστική δικλεῖδα γιά νά ἐπανεύρει ὁ διῃρημένος ἄνθρωπος καί τό ἐσπιλωμένο ἀνθρώπινο πρόσωπο καί πάλι τόν δρόμο τῆς ἐν Χριστῷ κοινωνίας.

Ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, ὡς διαπρύσιος κήρυκας τῆς αὐτοσυνειδησίας τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου, μέσα ἀπό τούς λόγους τοῦ δευτέρου: «οἱ πολλοί ἕν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δέ καθ’ εἷς ἀλλήλων μέλη» , ὄχι μόνον περιοδεύει σέ ὁλόκληρη τήν Ὀρθόδοξη Οἰκουμένη, ἀλλά καί συγκαλεῖ κατά καιρούς Συνάξεις τῶν Ὀρθοδόξων Προκαθημένων, ἀνά τριετία δε, Συνάξεις ὅλων τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου, στό Φανάρι. Ἤδη ἀπό τό ἔτος 2004, μέ Πατριαρχική πρωτοβουλία, διευρύνθηκε ἡ σύνθεση τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέ τή συμμετοχή σ’ αὐτήν, κατά τά πρεσβεῖα χειροτονίας τους, ὅλων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου. Διά τοῦ μέτρου αὐτοῦ καί οἱ Κρῆτες Ἱεράρχες μετέχουν εἰς τήν Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου, ἐφ’ ὅσον κατά τήν ἐπίσκεψή Του ὁ Παναγιώτατος εἰς Κρήτη, τό Νοέμβριο τοῦ ἔτους 1992, εὑρικόμενος ἐδῶ στό Ἡράκλειο, προήδρευσε στή Συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, κατά τήν 10η Νοεμβρίου, ὁπότε καί ἀγαθυνόμενος ἀνήγγειλε τήν ἀνύψωση τῶν μέχρι τότε «τιμῆς ἕνεκεν» Μητροπολιτῶν Κρήτης σέ «ἐν ἐνεργείᾳ» Μητροπολίτες.

Τή συνείδηση ὅτι αὐτό πού ὀνομάζομε ὀρθόδοξη πνευματικότητα, δέν εἶναι κάτι τό ἀφηρημένο καί ὁμιχλῶδες ἤ τό ἀνέφικτο, ἀλλά ἡ καλή ἀλλοίωση τῆς ὑπάρξεως ἀπό τήν ‘βιαίαν πνοήν’ τοῦ Παρακλήτου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡ ὁποία εἶναι θεμελιωμένη στόν Ἕνα Κύριο, στή Μία Πίστη καί στό Ἕνα Βάπτισμα. (Ἐφεσ. 4,5) καί ὅτι Ἅγιος εἶναι ὁ κατ’ ἐξοχήν ἄνθρωπος, τό πρότυπο τοῦ ἀνθρωπίνου βίου στόν κόσμο πού ζοῦμε, αὐτή τήν συνείδηση ἐκφράζει περίτρανα καί ὁ φιλάγιος Πατριάρχης τοῦ

Γένους, ὅταν ἐπικυρώνει διά Συνοδικῶν Πράξεων τήν «ἀδιάκοπον ζῶσαν μαρτυρίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως» τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, καί περιβάλλει μέ Συνοδική εὐθύνη καί Πατριαρχικό κύρος τήν ἐπιθυμία Του γιά ἑόρτια τιμή καί λατρευτική δοξολογία πολλῶν νέων Ἁγίων. Μέσα σέ αὐτό τό πνεῦμα ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, μέ τήν Πατριαρχική καί Συνοδική Πράξη τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς 21ης Σεπτεμβρίου 2000, ἀπέκτησε πολλούς νέους Ἁγίους. «Κατατάχτηκαν στό Ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης πού μαρτύρησαν γά τήν Ὀρθόδοξη πίστη τους τά χρόνια 1821-1822 καί μαζί μ' αὐτούς Ἱερεῖς, Μοναχοί, Μοναχές, πρόκριτοι καί λαός. Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης ἔχει πολλούς Νεομάρτυρες. Ἔχει τό προνόμιο μιά ὁλόκληρη Σύνοδος νά σφαγιάζεται καί νά μαρτυρεῖ ὅτι 'ἡμῖν ἐχαρίσθη οὐ μόνον τό εἰς Χριστόν πιστεύειν, ἀλλά καί τό ὑπέρ αὐτοῦ πάσχειν'. (Φιλιπ. 1,29)» . Μέ ὅμοιο τρόπο συναριθμήθηκε στίς Δέλτους τοῦ ἐπισήμου Ἁγιολογίου τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ μοναχός Νικηφόρος ὁ ἐπωνομαζόμενος Λεπρός, ἀπό τό Σηρικάρι Κισάμου, μέ τήν μέ Ἀριθ.Πρωτ. 1046/1-12-2012 Πατριαρχική καί Συνοδική Πράξη. Ἡ θεοτίμητος Κορυφή τῆς Ὀρθοδοξίας εἶναι γνωστό ὅτι προέβη στήν Ἁγιοκατάταξη πλειάδος ἄλλων συγχρόνων Ἁγίων, πολλῶν προερχομένων ἀπό τό Ἁγιώνυμο Ὄρος, δίδοντας ἐλπίδα καί στήριγμα στό σύγχρονο ἄνθρωπο καί διαμηνύοντας ὅτι τίποτα δέν ἀδυνατεῖ στόν πιστό, πού ἐπιποθεῖ τήν κοινωνία του μέ τόν Θεό, καθώς «Ἰησοῦς Χριστός χθές καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας».

Ὁ εὐσεβής Κρητικός λαός εἶχε ἀκόμη μία θαυμάσια πνευματική ἐμπειρία, μέσα ἀπό τήν πανορθόδοξη προσκυνηματική πορεία τοῦ Πατριάρχου μετά τῶν Προκαθημένων Ὁροδόξων Ἐκκλησιῶν στά ἴχνη τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου, τόν Ὀκτώβριο τοῦ 2008, νά ἀνατρέξει καί πάλι στά ζώπυρα τῆς πατρῴας πίστης του, νά θυμηθεῖ τήν Ἀποστολική παράδοσή του, νά ἐνσκύψει στό βάθος τοῦ χρόνου καί νά ἀνεύρει τά σπέρματα τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου, ὅπως τοῦ τά ἐδίδαξαν οἱ δύο μεγάλοι Ἀπόστολοι στήν Μεγαλόνησο, ὁ Παῦλος καί ὁ Τίτος. Κατά τήν ὁμιλία Του στό Ἡράκλειο, καί πρίν μεταβεῖ στούς Καλούς Λιμένες, ὁ περιννούστατος οἰακοστρόφος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ.Βαρθολομαῖος τονίζει: «Ἡ ἀποστολική Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, τοῖς ἀποστολικοῖς τούτοις παραγγέλμασι στοιχοῦσα ἀπαρεγκλίτως, ἀνεπτύχθη ταχέως καί ἐλειτούργησε πάντοτε κατά τό ἀποστολικόν ὑπόδειγμα, ὡς 'γνήσιον τέκνον κατά τήν πίστιν' τοῦ πνευματικοῦ 'πατρός' αὐτῆς, τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου. Πράγματι, παρά τάς ἀντιξόους συνθήκας καί τάς μακράς δοκιμασίας αὐτῆς, διεφύλαξεν ἀλώβητον τήν ἀποστολικήν παρακαταθήκην τῆς πίστεως καί βιώνει αὐτήν εἴς τε τήν λειτουργικήν ἐμπειρίαν καί εἰς τήν κοινωνικήν διακονίαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος αὐτῆς, ὑπό τήν πνευματικήν καθοδήγησιν πεφωτισμένων ποιμένων καί λαμπρῶν κληρικῶν. Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία σεμνύνεται, διότι ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, ἀνήκουσα κανονικῶς εἰς τό ἀνά τήν οἰκουμένην ἐκκλησιαστικόν σῶμα

τοῦ πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τιμᾷ τήν μητρικήν μέριμναν δι’ ὁλοθύμου ἀφοσιώσεως καί τιμᾶται διά τῆς οἰκουμενικῆς ἀναφορᾶς τῆς πνευματικῆς της ἀκτινοβολίας» .

Ἄξιο μνείας καί ἀναφορᾶς ἡ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐπί τῶν ἡμερῶν τοῦ θεοδωρήτου, πράγματι, καί σοφοῦ Πρωθιεράρχου του, ὅπως πρωτοστατεῖ σέ δράσεις καί πρωτοβουλίες ἅ, τίς ἐπιστηρίζει ἀνδρεῖα, προκειμένου νά «συνεγείρῃ τάς συνειδήσεις τῶν λαῶν καί νά ὁδηγήσῃ τάς κυβερνήσεις των... εἰς τήν λῆψιν μέτρων, τά ὁποῖα θά περιορίζουν τά αἴτια τῆς ἐπικινδύνου ταύτης καταστάσεως, τῆς ἀλλοτριώσεως τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Ὡς ὑπόδειγμα δέ συμπεριφορᾶς καί πηγήν ἐμπνεύσεως προέτεινε τό ἦθος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τό ὁποῖον διά τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία καθαγιάζει τήν κτίσιν, καί τῆς ἀσκητικῆς παραδόσεως, ἡ ὁποία περιορίζει εἰς τό ἄκρως ἀναγκαῖον τάς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τό φυσικόν του περιβάλλον, ἐπί αἰῶνας ἤδη διεμόρφωσε τήν δέουσαν στάσιν τοῦ ἀνθρώπου ἔναντι τῆς φύσεως» , ὡς σημειώνει ὁ Παναγιώτατος σέ ὁμιλία Του εἰς τήν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.

Ἤδη ἀπό τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Δημητρίου, καθιερώθηκε ἡ 1η Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ὡς ἡμέρα προσευχῆς, μετά σχετικῆς ἀκολουθίας, γιά τήν προστασία τῆς δημιουργίας καί τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Πέραν τούτου, καί πρός κινητοποίηση καί τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὁ μόλις νεοεκλεγείς στόν Οἰκουμενικό Θρόνο Πατριάρχης Βαρθολομαῖος συγκάλεσε Πανορθόδοξο Συνέδριο γιά τήν προστασία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος στήν Ὀρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, ἀπό 5 ἕως 12 Νοεμβρίου 1991, μέ τήν παρουσία καί τοῦ Πρίγκηπα Φιλίππου τοῦ Ἐδιμβούργου, ὡς Προέδρου τοῦ Ταμείου Προστασίας γιά τή φύση (WWF). Στή συνέχεια, μέ Πατριαρχική καί πάλι πρωτοβουλία, πραγματοποιεῖται στή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης σειρά Οἰκολογικῶν Σεμιναρίων, ἐνῶ τό 1999 ἱδρύεται τό Οἰκολογικό Ἰνστιτοῦτο τῆς Χάλκης, ὡς ἐπίσης καί τό Ἰνστιτοῦτο Θεολογίας καί Οἰκολογίας εἰς τήν ΟΑΚ. Ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διοργανώνεται σειρά διεθνῶν ἐν πλῷ Συμποσίων στούς μεγαλύτερους ὑδάτινους ὄγκους τοῦ κόσμου (Μεσόγειος, Μαύρη θάλασσα, Δούναβης, Ἀδριατική, Βαλτική, Ἀμαζόνιος, Ἀρκτική, Μισισσιπῆς), ἐνῶ ἀναπτύσσονται ἔμπρακτες πρωτοβουλίες προώθησης βιολογικῆς καλλιέργειας καί κτηνοτροφίας σέ Ἱερές Μονές καί γιά οἰκολογική δασική διαχείρηση τοῦ Ἁγιωνύμου Ὄρους.

Τό πρόβλημα ἀπασχόλησε καί τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας σημειώνοντας χαρακτηριστικά στό Μήνυμά Της: «...Ἡ σημερινή οἰκολογική κρίση εἶναι προφανές ὅτι ὀφείλεται σέ πνευματικά καί ἠθικά αἴτια. Οἱ ρίζες της συνδέονται μέ τήν πλεονεξία, τήν ἀπληστία καί τόν ἐγωισμό, πού

ὁδηγοῦν στήν ἀλόγιστη χρήση τῶν φυσικῶν πόρων, τήν ἐπιβάρυνση τῆς ἀτμόσφαιρας μέ ζημιογόνους ρύπους καί τήν κλιματική ἀλλαγή. Ἡ χριστιανική ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος ἀπαιτεῖ μετάνοια γιά τίς καταχρήσεις, ἐγκράτεια καί ἀσκητικό ἦθος, πού ἀποτελοῦν ἀντίδοτο στήν ὑπερκατανάλωση, συγχρόνως δέ, καλλιέργεια στόν ἄνθρωπο τῆς συνειδήσεως ὅτι εἶναι ‘οἰκονόμος’, καί ὄχι κάτοχος τῆς δημιουργίας» .
Ὁ «πράσινος» Πατριάρχης, ὅπως δικαίως ἀποκαλεῖται ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος γιά τήν πρωτοπορία Του στή διάσωση τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καί τήν εὐαισθητοποίση στίς συνέπειες τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς, δέν θά μποροῦσε νά μείνει ἀδιάφορος ἐνώπιον φαινομένων βίας, καταπάτησης ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἀνισότητας, διακρίσεων, κοινωνικῆς ἀδικίας, ἀνελευθερίας καί εὐτελισμοῦ τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας. Ἐκφράζοντας τό φιλάνθρωπο καί αἰώνιο μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν προώθηση τῆς ἀδελφοσύνης καί τῆς ἀλληλεγγύης, ἀγωνίζεται σθεναρῶς γιά τό σεβασμό τῆς ἱερότητας τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ἄνευ διακρίσεων. Ἀπάντησι στὴν ἀπορία δίδει ὁ ἀκαδημαϊκὸς καὶ ἀκτιβιστὴς γιὰ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα Ἄριελ Ντόρφμαν: «Μερικὲς φορὲς εἶναι σωστὸ νὰ ὀνειρεύεσαι τὸ ἀδύνατο, νὰ ζητᾷς τὸ ἀδύνατο, νὰ κράζῃς γιὰ τὸ ἀδύνατο. Ὑπάρχει ἡ πιθανότητα ἡ ἱστορία νὰ ἀκούῃ. Ὑπάρχει ἡ πιθανότητα ἡ ἱστορία νὰ ἀπαντήσῃ» . Καὶ στὸν Βαρθολομαῖο ἡ ἱστορία καὶ ἄκουσε καὶ ἀπάντησε, καταλήγει!

Μέσα σέ αὐτό τό πλαίσιο ἐντάσσονται καί οἱ συνεχεῖς προσπάθειες τοῦ Πατριάρχου γιά τήν συνέχιση τοῦ διεκκλησιαστικοῦ καί διαθρησκειακοῦ διαλόγου. Μέσα ἀπό τούς διαλόγους αὐτούς ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία βηματίζει πρός τή συνάντηση τοῦ ἄλλου γιά νά ξεπεραστοῦν οἱ ὅποιες δυσπιστίες, νά ἐδραιωθεῖ ὁ ἀλληλοσεβασμός καί νά ἀποφευχθοῦν, στό ὄνομα τῆς ὅποιας θρησκείας, ἀκραῖες καταστάσεις καί συμπεριφορές . Πρός τόν σκοπό αὐτό, ὁ Ἡγούμενος τῆς Ὀρθοδοξίας βρέθηκε δύο φορές στήν Κρήτη, στήν Ὀρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, στό Κολυμπάρι. Τήν πρώτη φορά στίς 7 Ὀκτωβρίου 2009, γιά νά κηρύξει τήν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὁλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καί Τάξις», καί στίς 3 Σεπτεμβρίου 2012, προσκεκλημένος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, γιά νά παρευρεθεῖ στίς ἐργασίες τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου. Ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος εὑρισκόμενος σέ διεθνῆ Βήματα καί Κοινοβούλια κρατῶν ἀπευθύνει ἔκκληση πρός τούς ἰσχυρούς τοῦ κόσμου αὐτοῦ νά σεβαστοῦν τήν ἀξία τοῦ ἀνρθωπίνου προσώπου ὅπου γῆς, καί νά σταματήσουν οἱ βιαιότητες. Ἡ ἀγωνία Του αὐτή, ὅπως καί ὅλων τῶν Προκαθημένων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πού ἔλαβαν μέρος στήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, δέν θά μποροῦσε νά ἀπουσιάζει στά ὑπό συζήτηση θέματα, ὅπως ἄλλωστε διατυπώνεται ζωηρά στό Μήνυμα τῆς Συνόδου: «[…] 9) Ἀπέναντι στήν ἰσοπεδωτική καί ἀπρόσωπη ὁμογενοποίηση, ἡ ὁποία προωθεῖται μέ ποικίλους τρόπους, ἡ Ὀρθοδοξία διακηρύττει τόν σεβασμό στήν ἰδιοπροσωπία ἀνθρώπων καί λαῶν. Ἀντιτίθεται

στήν αὐτονόμηση τῆς οἰκονομίας ἀπό τίς βασικές ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου καί στήν μετατροπή της σέ αὐτοσκοπό. Ἡ πρόοδος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους δέν συνδέεται μόνο μέ τήν ἀνάπτυξη τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἤ μέ τήν πρόοδο τῆς οἰκονομίας εἰς βάρος τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν.10) Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δέν ἀναμειγνύεται στήν πολιτική. Ὁ λόγος της παραμένει διακριτός ἀλλά καί προφητικός, ὡς ὀφειλετική παρέμβαση ὑπέρ τοῦ ἀνθρώπου. Τά ἀνθρώπινα δικαιώματα βρίσκονται σήμερα στό κέντρο τῆς πολιτικῆς ὡς ἀπάντηση στίς σύγχρονες κοινωνικές καί πολιτικές κρίσεις καί ἀνατροπές, ἀποβλέποντας στήν προστασία τοῦ πολίτη ἀπό τήν αὐθαιρεσία τοῦ κράτους. Ἡ Ἐκκλησία μας προσθέτει ἐπίσης τίς ὑποχρεώσεις καί εὐθύνες τῶν πολιτῶν καί τήν ἀνάγκη συνεχοῦς αὐτοκριτικῆς πολιτικῶν καί πολιτῶν πρός οὐσιαστική βελτίωση τῆς κοινωνίας. Καί κυρίως τονίζει, ὅτι τό ὀρθόδοξο δέον περί ἀνθρώπου ὑπερβαίνει τόν ὁρίζοντα τῶν καθιερωμένων ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ὅτι ‘μείζων πάντων’ εἶναι ἡ ἀγάπη, ὅπως τήν ἀποκάλυψε ὁ Χριστός καί τήν βίωσαν ὅσοι πιστά Τόν ἀκολούθησαν. Ἐπιμένει ἀκόμη ὅτι θεμελιῶδες δικαίωμα εἶναι καί ἡ προστασία τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, δηλαδή τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, τῆς πίστεως, τῆς λατρείας καί ὅλων τῶν ἀτομικῶν καί συλλογικῶν ἐκφράσεων αὐτῆς, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ δικαιώματος κάθε πιστοῦ καί κάθε θρησκευτικῆς κοινότητας νά τελοῦν ἐλεύθερα ἀπό κάθε κρατική παρέμβαση τά θρησκευτικά τους καθήκοντα, ὡς καί τό δικαίωμα τῆς δημόσιας διδασκαλίας τῆς θρησκείας.[…] ».

Ἐκλεκτή συμπανηγυρίζουζα ὁμύγηρις. Τά ὅσα, ἐν συντομία καί διά τήν οἰκονομία τοῦ χρόνου, ἐξετέθησαν παραπάνω, δέν ἀποτελοῦν παρά μόνο ἕνα μικρό – ἐλάχιστο δεῖγμα τῶν πολυσχιδῶν καί ἀμέτρων ἀγώνων τοῦ Πανσεβάστου ἡμῶν Πατρός καί Δεσπότου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, γιά τήν ἀνάδειξη τῆς σημασίας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, καθώς στήν προάσπιση καί διαφύλαξη τῆς ἱερότητας τοῦ προσώπου ἀνάλωσε τόν ἅπαντα βίο Του. Πολύ εὔστοχα, φρονοῦμε, ὁ καθηγητὴς Δεληκωνσταντῆς καταγάφει αὐτή τήν ἀλήθεια: «Ὁ Πατριάρχης δὲν σιώπησε καὶ δὲν σιωπᾷ ἀπέναντι στὰ φλέγοντα προβλήματα, ἀπέναντι στὴν μισαλλοδοξία, τὴν ἀδικία καὶ τὴν ἀπανθρωπία τῆς βίας. Παραμένει ἄνθρωπος τῆς παράδοσης καὶ τῆς πρωτοπορίας, τῆς πράξης καὶ τοῦ λόγου, τῆς πραότητος καὶ τῆς ἀγωνιστικότητος, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἀκαταπόνητης στράτευσης γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν κόσμο του, ἄνθρωπος ὄχι μόνον τῶν μεγάλων ὁραμάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν ῥεαλιστικῶν ἐπιλογῶν. Ξέρει νὰ ἀκούῃ, σὲ μιὰ ἐποχή, ὅπου ἡ ἀκοὴ εἶναι ἡ χαμένη αἴσθησι. Φυλάσσει τὸν τόπον, τὸ μαρτυρικὸ Φανάρι, ἀγιάζει τοὺς πιστούς, ἐμψυχώνει τὸ ποίμνιό του, μὲ ἰδιαίτερη μέριμνα γιὰ τὴν νεολαία σὲ δύσκολους καιρούς, ὑπερασπίζεται τὰ δίκαια τῆς Ῥωμιοσύνης, ἀναλώνεται γιὰ τὴν διάσωσι τῆς χριστιανικῆς κληρονομιᾶς στὴν Μικρὰ Ἀσία, καὶ παράλληλα ταξιδεύει στὰ πέρατα τῆς γῆς, δίνοντας τὴν καλὴ μαρτυρία τῆς ἀγάπης, τοῦ σεβασμοῦ τῆς

διαφορετικότητος καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος, μὲ ἀξιοθαύμαστη ἀπήχησι. Διαλέγεται γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν δικαιοσύνη μὲ πολιτικούς, μὲ τὴν διανόησι, μὲ ἐκπροσώπους τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν, συζητᾷ μὲ τοὺς νέους καὶ τοὺς καθημερινοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὴν ἀλληλεγγύη μὲ τὸν συνάνθρωπο καὶ γιὰ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος».

Ἡμέρα μνήμης καί εὐχαριστίας λοιπόν ἡ σημερινή. Ἡμέρα προσευχῆς καί δοξολογίας. Ταπεινά καί καρδιακά συνενώνουμε τίς εὐχές καί τίς προσευχές μας, μετά πάντων ὑμῶν ὅπως Κύριος ὁ Θεός, διά πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τίτου, πρώτου Ἐπισκόπου Κρήτης, χαρίζει ὑγείαν ἀκλινῆ εἰς τόν Θεοπρόβλητο Πρωθιεράρχη τῆς Οἰκουμενικῆς Ὀρθοδοξίας, δύναμη κραταιά, σοφία θεόπνευστη, κρίση διαυγῆ καί θάρρος ἀπαράμιλλο, ὥστε νά πρωτοστατεῖ εἰς τόν μαρτυρικό, πλήν ἔκπαγλο, Θρόνο τοῦ Φαναρίου· νὰ αἴρῃ τὸν σταυρὸ τῆς Πατριαρχείας Του, τὸν σταυρὸ τῆς Ῥωμηοσύνης· νά ἐμπνέει τόν σύγχρονο ἄνθρωπο, νά ἐξακολουθεῖ νά πηδαλιουχεῖ, ἐπί μακρόν, τό σκάφος τῆς Ἐκκλησίας καί νά σκέπει ὑπό τίς πτέρυγες Του τίς τιμημένες Ἐκκλησιαστικές ὑπ’ Αὐτόν Ἐπαρχίες τοῦ ἀνά τόν κόσμο Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Κατακλείομε τόν ἀπέριτο αλλά καρδιακό αὐτό λόγο μας, ἀντιδωροῦντες σεβαστικά καί εὐχαριστιακά εἰς τόν Πατριάρχη μας διά τήν Πατρική Του μέριμνα, στοργή και φροντίδα πρός τήν Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, μέ τήν μαντινάδα πού ὁ Σύλλογος Ριζιτῶν «Η ΚΙΣΑΜΟΣ» τοῦ ἀφιέρωσε σέ πρόσφατη ἐπετειακή ἐκδήλωση πρός τιμήν Του, εἰς τήν Ὀρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης.

Πνευματικέ μας Ἀρχηγέ στόν Ἅγιο το θρόνο
ἀπό τήν Κρήτη εὐχόμαστε νά μήν σέ φθείρει ὁ χρόνος !».